DAGSINS MEINING

Tingmenn hava bóltin

Fíggjarlógin er nú til viðgerðar á løgtingi. Tað er torført at meta um, hvørja lagnu hon fær við fyrstu viðgerð og í fíggjarnevndini. Landsstýrisflokkarnir eiga at hugsa seg væl um, tá ið teir nú fara at viðgera hesa ársins mest týdningarmiklu lóg. Sama er um andstøðuflokkarnar at siga.Vit hava áður á hesum teigi givið fíggjarlógaruppskotinum bæði rís og rós. Tað er tí eingin orsøk til at endurtaka tað, ið vit hava sagt.

Men tá hetta er sagt meta vit tað sum okkara skyldu at vísa á nøkur viðurskifti, sum tingmenn eiga at hava í huga, ið teir hava fingið bóltin. Sum nevnt hava vit her viðgjørt fíggjarlógaruppskotið út frá nøkrum yvirskipaðu heildarsjónarmiðum. Nú fara vit at nýta høvið at taka eitt stakmál fram tingmonnum til umhugsingar. Hetta mál kann tykjast lítisvert, men hava tað ikki tess minni stóran týdning fyri stórar samfelagsbólkar.

Í valstríði verða mangan lovað bæði líkt og ólíkt. Tað vil so vera. Nøkur vællyfti verða hildin. Tey flestu verða goymd og gloymd, tá val er av. Tað vil eisini so vera. Men nøkur vallyfti eru av einum slíkum slagi, at tey ikki eiga at verða gloymd ella rættari, at tey ikki skulu sleppa at verða gloymd. Hesi vallyfti, stór ella smá, eru av slíkum slagi, at tey eftir val ikki kunnu fara afur við borðinum. Eitt víðagitið vallyfti av hesum slagi er lyftið hjá Javnaðarflokkinum í 1958 um fólkapensiónina. Hvar hevði Javnaðarflokkurin verið í dag, um hann ikki eftir valið helt sítt lyfti til Føroya fólk? Í atkvøðum hevði hann ligið eitt stað ímillum Sjálvstýrisflokkin og Miðflokkin! Men flokkurin helt sítt lyfti og kemur flokkurin uttan mun til, hvussu tað annars fer at gangast flokkinum, at standa sum tann politiski flokkur sum flutti Føroyar inn tí eftirkrígstíðina - sum gjørdi Føroyar til eitt nútímans norðurlendskt vælferðarsamfelag.

Javnaðarflokkurin gav í farna valstríði eitt hátíðarligt lyfti um bíligari mjólk og heilsugóðan skúlamat til føroysk skúlabørn. Hetta tóktiskt mongum eitt lítisvert vallyfti. Ikki var sørt, at gjøldur varð gjørt burtur úr hesum. Vit hildu tó tá og halda enn, at hetta var tað mest originala vallyftið, ið givið varð í einum kaotiskum valstríði. Eitt lyfti, sum sýndi okkum ein flokk, ið sum tann einasti tók ábyrgd av teimum allarveikastu í samfelagnum, samstundis sum hesi somu eru ímyndin av samfelagsins framtíð. Fíggjarlógin, sum nú er til viðgerðar á Føroya løgtingið, boðar frá, at samgongan ætlar, at her skal verða beint tvørturímóti. Mjólka- og matvøruprísir skulu hækka frá 1. januar 2005. Her hava tingmenn Javnaðarfloksins frá landsstýrinum fingið ein trupulleika, sum Føroya fólk roknar við, at hesir somu tingmenn loysa við góðari hjálp frá samgongu- so væl sum frá andstøðutinglimum. Teir hava møguleikan í fíggjarnevndini. Tingmenn hava bóltin.

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Hví ein kommuna í Suðuroy

Suðringar, vónandi greiða tygur hesa!

Tom Silvurdal
Vágur tann 27.09.04.

Ein myrkan vetrardag, fóru teir sjey útróðrarbátarnir Sumba, Vágur, Porkeri, Hov, Fámjin

Tvøroyri og Hvalba, til útróðrar. Hesir vóru allir línubátar, og hóast tað var myrkt, var veðrið gott.

Tað løgna við hesum degi, var, at henda dagin avgjørdi allir sjey skiparnir, hvør í sínum lagi og uttan at vita hvør av øðrum: At í dag mátti vera best at fara út á Tinganes, og seta línuna har. Av tí at siglingartíðin var ymisk til Tinganesar, fyri hesar sjey útróðrarbátar, komu teir út á miðið til ymsar tíðir. Komnir á Tinganes, gevur skiparin boð um at seta, og so verður gjørt. Tá ið tað byrjar at lýsa fyri degi hava allir sjey skiparnir sett. Nú verður so fari at sigla uppaftur, og tað verður gjørt klárt til at draga línuna inn.

Men hvat hendir, á Tinganesi er alt ein stór fløkja. Tí at tað vísir seg , at allir sjey skiparnir. Hvør í sínum lagi, og uttan at vita hvør av øðrum, hava sett tað annars væl engdu línuna, hvør omaná annan og í allar ættir. Við tí úrsliti at alt gjørdist ein stór fløkja. Ongin skipari fekk hylling á hvørja línu hann nú skuldi draga. Skiparin á Sumba fekk fatur í línuni hjá Tvøroyri, sum var føst í línuni hjá Hvalba, sum aftur var føst í línuni hjá Fámjin. Línan hjá skiparinum í Fámjin var føst í línuni hjá Hovi, sum aftur var føst í línuni hjá Porkeri, sum var fullkomuliga fløkt inní línuna hjá Vági.

Alt ein stór fløkja

Nú vóru góð ráð dýr. Hvat skuldi nú gerast. Og hvør skuldi nú taka avgerina . Hvør avger skuldi nú takast. Hvør mundi nú vera besta avgerin at taka, fyri hesu sjey smáu førini. Hvussu kundi tey nú bjarga sær fongin úr Tinganesi, heimaftur við henda dagin.

Dúliga var kjakast millum hesar sjey skiparnar hesa løtuna. Teir flestu vóru so uppgevandi at teir høvdu besta hugin at kappa, soleiðis at ongin fekk nakað aftur til hús - bæði reiðskapur og fongur vildi tí fari á havsins botn.

Men mitt í øllum kjakinum, tá ið tað sá allarmest svart út fyri at finna eina loysn-fingu teir allir sum ein, eyga á ein stóran línubát-SUÐUROY.

SUÐUROY var á heimfer av fiskileið. Skiparin á Sumba gjørdi skjótt av, og skjeyt upp at allir skuldi heita á SUÐUROY, um at draga allar tær sjey línurnar inn. Á henda hátt kundi bæði fongur og reiðskapur fáast til lands, frá hesum stóra fiskidegi í Tinganesi.

Og so var gjørt, SUÐUROY dró allar sjey línurnar hjá Sumba, Vági, Porkeri, Hovi, Fámjin, Tvøroyri, Hvalba, sum settar vóru í Tinganesi, henda dagin.

Tað vísti seg at vera stórur fongur henda dagin, væl var eisini egnt á øllum bátum. Síðan var silgt til lands, og skiparin á SUÐUROY, átók sær at at greiða fløkjuna, og at syrgja fyri at dagsins fongur úr Tinganesi, bleiv býttur út til allar sjey bátarnar.

Á henda hátt bjargaði SUÐUROY-øllum teimum sjey smáu útróðrarbátunum frá at koma aftur til lands ONGUL Í REYV og uttan fiskireiðskap til dagin í morgin.

Kann tað verða rætt?

Jógvan Philbrow
Vegna starvsfólkið í Frítíðarskúlanum í Fuglafirði

Mistøk kunnu koma fyri, meira enn so, men tá ið Hans Pauli Strøm blástemplar lógarbrot, uttan nakrar fylgjur, hvørki fyri hann ella kommununa, sum hevur framt lógarbrotið. Kann tað bert verða tekin um manglandi virðing fyri dagstovnaøki og dagstovnalógina.

Eitt krav má verða at hægsti myndugleikin í landinum, sum umsitur hetta øki, Hans Pauli Strøm virðir og roynir at seta seg inn í eitt mál áðrenn hann tekur avgerðina.

Minsta krav má verða, sjálvt um hann møguliga heldur at "námsfrøðingar" eru óneyðugt fólkaslag í dagsins Føroyar, at hann virðir lógina. Við lóg skal land byggjast, og tá ið tær hægstu myndugleikarnir í landinum ikki virða lógir, hví skulu onnur?

Framhaldandi spurningurin er hvat tað er vit vilja bjóða børnum okkara. Er tað rætt og rímiligt, at tað bert ganga í tíðin tá ið børnini ganga í skúla, sum hevur týdning? Eru barnaárini frá 0-7 ár uttan týdning. Ein tíð har tey bert skulu "ansast". Er tað rætt og rímiligt, at skúlabørnini sum hava tørv á ansing, eftir skúlatíð, verða stúgva inn í bygningar sum ikki hóska, hvørki hvat viðvíkur umstøðum ella fakligum umsorgan.

Ella heldur landsstýrismaðurin at tað er nøktandi at seta nøkur "fitt" fólk at ansað teimum og so einki meir. Landsstýrismaðurin hevur eftirlit við hesar stovnar, hvussu ber tað til at nógvir av stovnunum ikki lúka krøvini, sum standa í dagstovnalógini, hvørki hvat viðvíkur starvsetanir, normeringar ella hølisviðurskiftum?

Eg undrist.

Innsent tilfar
Av tí at vit fáa rættuliga nógv innsent tilfar sendandi – meira enn vit fáa í blaðið – hevur blaðleiðslan verið noydd at gjørt nakrar avmarkingar.

Enn sum áður skal fult navn skal vera undir øllum innsendum greinum – annars verða tær ikki prentaðar. Harnæst tilskila vit okkum rætt til at ikki at taka við tilfar, sum eisini er sent øðrum bløðum ella hevur verið prentað aðrastaðni.

Drúgvar greinar – greinar sum eru longri enn áleið 5.500 tekn, verða raðfestar lægri, og koma bert í blaðið, um pláss er fyri teimum. Tað er ein fyrimunur um vit fáa tilfarið umvegis teldupost ella á diskli.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo
Fíggjarleiðari: Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo
Hjørdis Gregersen hjordis@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Solby Eliasen solby@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Páll Holm Johannesen pall@sosialurin.fo
Heini í Skorini heini@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydna@sosialurin.fo
Hans Kárason Mikkelsen hans@sosialurin.fo
Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 220727
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo
Sosialurin í Eysturoy:
Postsmoga 143, Saltangará
tel. 447820 fax 449520
tel. 228909
e-post: vilmund@sosialurin.fo
Sosialurin í Vágum:
360 Sandavágur
tel. 333820, 220507 fax 333720
e-post: edvard@sosialurin.fo
e-post: vagar@sosialurin.fo

Uppseting/prent:
Uppseting: Hestprent
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Argjavegur 26,
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 14.00

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.

VIÐMERKINGAR

Betri og bíligari

Út- og umbygdan skúla í Hoydølum Nýggjan Tekniska Skúla í Marknagili

Kári Mortensen

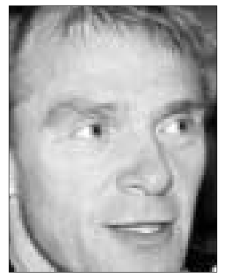

Tjak um miðnámsútbúgvingar og kanska serliga um bygningar hevur verið í Føroyum seinastu 30 árini. Nógvar ætlanir hava verið, okkurt ítøkiligt er spurt burturúr, men framvegis liggur nógv á láni. Í høvuðsstaðarøkinum hava fleiri arkitektakappingar verið um studentaskúla, tekniskan skúla/handilsskúla og skúladepil. Tað trýtur tí ikki við góðum og hugvekjandi uppskotum og modellum. Ein tilsvarandi "hugskotsbanki" um ymiskar bygnaðir er tíverri ikki til taks.

Ógvusligur skúladepil

Ætlanirnar um skúladepil í Marknagili hava verið loyniligar til fyri góðari viku síðani. Tekin hava í fleiri ár verið um, at arbeitt hevur verið við ætlanum um ein risa stóran miðnámsdepil. Úrslitið, sum nú verður lagt fram og sum er at síggja á heimasíðuni hjá Mentamálaráðnum, er ein ætlan, sum savnar øll á einum stað og sum leggur allar verandi miðnámsútbúgvingarnar saman í eina skipan.

Stutt kann sigast, at depilin er ræðandi stórur, og at heilt nógv ivamál eru knýtt at honum.

At royna eina ætlan, sum ongantíð fyrr hevur verið roynd í Føroyum í einum mátistokki á 1400 fólk og 300 til 500 milliónir kr. tykist beinleiðis óveruligt.

Búskaparliga skilagott

Í Hoydølum stendur eitt modell av nýggja skúlanum, sum skuldi byggjast har í 1997. Fakfólk við innliti í málið hava mett um kostnaðin, um byggingin fer í gongd nú:

Sum er, hevur skúlin rímuliga gott pláss í teimum trimum verandi bygningunum. Tørvurin er stórur at fáa skil á ferðslu og parkeringsviðurskiftum og at fáa ventilatiónsskipan í allar skúlastovur.

Hugsast kann, at byggingin verður samskipað - kanska við nýggja projektinum um skúladepil í Marknagili sum hugskotsgrundarlag, so endaliga úrslitið blívur ein depil, sum húsar fleiri yrkis- og vinnumiðnámsútbúgvingum, til dømis handilsskúla, tekniskum skúla, listaskúla, ferðavinnuskúla og fiskivinnuskúla.

Í hesi bygging er eisini neyðugt at fylgja eini skipaðari ætlan, og eisini her kann tíðarætlanin toyggjast, so aktivitetsstigið kann

Skúlarnir og býurin

Skúlin í Hoydølum liggur væl fyri í býnum. So nær Gundadali, at ítróttahøll, svimjihøll og fótbóltsvøllir dagliga verða brúkt til undirvísing. Ein út- og umbygging fer at laga bygningarnar betri til umhvørvið, og økið alt fer at verða ein góður karmur um tað dag- og kvøldvirksemi, sum er og fer at verða har.

Útbygging í Marknagili, sum við tíðini eigur at umfata samkomuhøll og ymisk ítróttahøli, fer enn meira enn nú at gera hetta

1. byggistig:		
Nýggjur skúli	1700 m2	
Nýggj samkomuhøll/uppihaldsøki og samanbygging av verandi bygningum	1700 m2	
Kostnaður:		60 mió kr.
2. byggistig		
Nýggj ítróttarhøll og uppihaldsøki	2200 m2	
Kostnaður:		30 mió kr.
Haraftrat		
Umvæling av verandi bygningum	4000 m2	
Kostnaður:	Smærri upphæddir í eitt áramál	

Um ein skipað ætlan skjótt verður gjørd, og um tann akutti tørvurin verður loystur beinanvegin, kann sigast, at skúlin væl tolir eina raðfesting av byggistigunum, sum hevur atlit at útbyggingina av hinum miðnámsskúlunum og alt at fíggjar- og arbeiðsmarknaðarstøðuna í landinum sum heild.

Sum í so mongum øðrum skúlabyggingum, ber eisini væl til at halda skúla í Hoydølum, meðan út- og umbyggingar fara fram.

Tá ið øll 3 byggistigini verða liðug, er skúlin í Hoydølum sum nýggjur, tíðarhóskandi - bæði til skúlabrúk og til frítíðarvirksemi - og nóg stórur at nøkta tørvin langt fram í tíðina.

Fleiri tekningar og modell eru til skjals um miðnámsskúlar í Marknagili.

Tað er átrokandi neyðugt at byggja nýggjan tekniskan skúla.

lagast til samfelagið annars. Sum sagt er ein høvuðstreyt, at byggingin av Tekniska Skúla fer í gongd beinanveg.

Verandi miðnámsskipan góð

Við uppbýti av miðnámsútbúgvingunum í Havn í tveir stórar sjálvstøðugar stovnar fáa allar útbúgvingarnar best hugsandi karmar at virka undir.

Næmingar fara framvegis at hava møguleika at velja millum almennar gymnasialar útbúgvingar (studentaskúla, HF-skeið) og yrkis- og vinnumiðnámsútbúgvingar.

Stovnarnir verða passaliga stórir. 600-700 næmingar og starvsfólk eru ein eind, sum ikki er ov stór, tá ið ræður um dagliga trivnaðin og sum er nóg stór at tryggja eitt liðiligt og fjølbroytt úrval av vallærugreinum.

plássi í vesturbýnum til ein virksemis- og trivnaðarmiðdepil.

Tveir skúlar heldur enn ein

Omanfyri er roynd gjørd at vísa á, at stór vinnði eru knýtt at verandi miðnámsskúlaskipan, og at tað víðvíkjandi búskapi, skúlaskapi og trivnaði loysir seg at halda fast um uppbýtið í almennar gymnasialar útbúgvingar og yrkis- og vinnumiðnámsútbúgvingar.

Viðhvørt kann tað vera neyðugt at taka avgerðir um kollveltandi broytingar. Men tað kann sanniliga eisini vera klókt at fara hóvliga fram og tora at varðveita og útbyggja stovnar og skipanir, sum byggja á holla grund, og sum hava allar møguleikar fyri broyting og nýhugsan í sær.

Bøndur og Bóndafelagið taka frástøðu frá djórapínslu!

Bóndafelag Føroya

Tíðindaflutningurin hesa seinastu tíðina hevur verið merktur av einum sera óhepnum málið, har ein djóraeigari hevur verið meldaður fyri djórapínslu.

Í onkrum førum hevur verið havt á loftið, at slíkt er ikki óvanligt og onkur situr helst eftir við tí fatan, at slíkt er vanligt millum bøndur, men tað er als ikki veruleikin.

Tað eru fakstu bøndur sum einans eru bøndur við tí fyri eygað at vinna pening. Orsøkin er í flestu førum tí hesi fólk hava serstakan tokka til djór, umhvørvi og tað lív sum hetta hevur við sær at vera bóndi. At vera bóndi er aloftast ein lívstílur sum mann annahvørt kann ella ikki kann liva við.

Men landbúnaðurin er hóðast alt ein vinnuvegur mong liva av. Eins og í londunum rundan um okkum royna vit føroyingar at menna hesa vinnu sum ikki so langt síðani var tað føroyingar høvdu sum livibreyð. Strukturin í landbúnaðinum er nú tann, at vit hava bøndur sum einans liva av tí landbúnaðurin kastar av sær, meðan vit eisini hava parttíðarbøndur, traðarmenn osv.

Sum menniskju eru vit ólík. Vit eru ólík í verumáta og vit eru ólík tá tað snýr seg um ábyrgdarkenslu. Summi ganga langt yvir "vanlig mørk" og handfara húsdjór sum tað var talan um menniskju ella børn, summi hava djór sum vanlig kelidýr meðan bøndur flest hava djórahald sum vinnuveg.

Felags fyri okkum øll er at vit í flestu lutum eru undirløgd lógir, kunngerðir og reglur. Hesar eru góðar at hava, men okkara vit og skil er í flestu førum best at halda seg til. At vera bøndi og fáast við djór krevur sera nógv umhugsni og planlegging eins og tað er eitt sera ábyrgdarfult starv.

Tað er, tíverri ógjørligt at umganga, at slíkt fyrikemur, men tá er gott at fólk siga frá soleiðis at tað kemur fyri ein dag og alt fyri eitt verður fyribyrgt. Djórapínslu tekur Bóndafelagið og bøndur sum heild, harliga frástøðu fyri og til alla lukku er tað undantak, at tað kemur fyri.

Enskt og danskt

Páll Poulsen

Í seinastuni hava vit hoyrt nøkur áhugaverd sjónarmið viðvíkjandi donskum og enskum máli. Mín uppfatan hevur altíð verið, at føroyingar fyrst og fremst skulu læra føroyskt væl og virðiliga. Tann sum dugir sítt móðurmál til lítar, kann altíð nýta somu amboð í øðrum málum.

Tíanverri hava summi misskilt okkurt. T.d. skrivar Jákup Sverri Kass, at tað er ríkisrættarliga støðan, sum hevur ávirkan á tað, vit læra í skúlunum. Tað er ikki heilt rætt. Fyrstu ferð menn tóku seg saman at seta ein standard, var á jólafundinum í 1888. Orsøkin til at vit læra danskt er, at fittur partur av etymologiska tilfeinginum á føroyskum hevur parallellar við danskt mál (eins og onnur germansk mál). Hammershaimb visti, hvat hann gjørdi.

Tískil ber illa til at skriva føroyskt uttan at hava grundarlagið við.

Neyðlúkan í stavseting, eittnú ð- endingunum, hevur mangan verið at vita, um orðið endar við -d, - t ella - dt á donskum.

At føroyskt hevur verið vart í fólkaskúlanum, kunnu vit takka nøkrum fáum lærarum fyri. Men áganginum er stórur, tí vit fáa ongan standard, tá so lítið skil er í almennu fjølmiðlunum. Svf sendir "Gæt og grimasser" og ymiskt danskt fjas, t.d. Robinson, sum einki hevur við okkum at gera. Á enskum snýr tað seg um at læra undantøkini beinanvegin, so kemur restin av sær sjálvum.

Høvuðstrupulleikin í dag er, at skúlin ikki lærir børnini at analysera og konstruera setningar, soleiðis at eingin ivi er um, hvat hann merkir. Áganguin av sjónvarpsdonskum er so mikið stórur, at vit skjótt ikki kenna munin millum føroyskt og danskt.

Grammatikkin er lógin sum ásetur, hvat ið kann sigast á hvønn hátt á móðurmálinum. Orsøkin til at so nógvir føroyingar ikki duga týskt, hóast grammatikkin er næstan identisk, eru tær kúgingarmekanismur, sum liggja í heimastýrisyvirstættini, "The comprador class". Fólk siga, tað kann gera tað sama, tí vit eru í Føroyum. Eg sigi, at hatta ger munin millum vit og óvit, tí vit eru í Føroyum.